

Nazwa kwalifikacji: **Świadczenie usług opiekuńczych**Oznaczenie kwalifikacji: **Z.05**Wersja arkusza: **X**

*Arkusz zawiera informacje prawnie chronione
do momentu rozpoczęcia egzaminu*

Z.05-X-15.01 Czas trwania egzaminu: **60 minut**

Układ graficzny © CKE 2015

EGZAMIN POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE**Rok 2015****CZĘŚĆ PISEMNA****Instrukcja dla zdającego**

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 9 stron. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego.
2. Do arkusza dołączona jest KARTA ODPOWIEDZI, na której w oznaczonych miejscach:
  - wpisz oznaczenie kwalifikacji,
  - zamaluj kratkę z oznaczeniem wersji arkusza,
  - wpisz swój numer *PESEL**,
  - wpisz swoją datę urodzenia,
  - przyklej naklejkę ze swoim numerem *PESEL*.
3. Arkusz egzaminacyjny zawiera test składający się z 40 zadań.
4. Za każde poprawnie rozwiązane zadanie możesz uzyskać **1 punkt**.
5. Aby zdać część pisemną egzaminu musisz uzyskać co najmniej **20 punktów**.
6. Czytaj uważnie wszystkie zadania.
7. Rozwiązania zaznaczaj na KARCIE ODPOWIEDZI długopisem lub piórem z czarnym tuszem/atramentem.
8. Do każdego zadania podane są cztery możliwe odpowiedzi: A, B, C, D. Odpowiada im następujący układ krerek w KARCIE ODPOWIEDZI:

A	B	C	D
---	---	---	---

9. Tylko jedna odpowiedź jest poprawna.
10. Wybierz właściwą odpowiedź i zamaluj kratkę z odpowiadającą jej literą – np., gdy wybrałeś odpowiedź „A”:

■	B	C	D
---	---	---	---

11. Staraj się wyraźnie zaznaczać odpowiedzi. Jeżeli się pomylisz i błędnie zaznaczysz odpowiedź, otocz ją kółkiem i zaznacz odpowiedź, którą uważasz za poprawną, np.

⊙	B	C	■
---	---	---	---

12. Po rozwiązaniu testu sprawdź, czy zaznaczyłeś wszystkie odpowiedzi na KARCIE ODPOWIEDZI i wprowadziłeś wszystkie dane, o których mowa w punkcie 2 tej instrukcji.

Pamiętaj, że oddajesz przewodniczącemu zespołu nadzorującego tylko KARTĘ ODPOWIEDZI.

Powodzenia!

* w przypadku braku numeru *PESEL* – seria i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość

Zadanie 1.

Zawroty głowy, mroczki przed oczami i bledość skóry podczas pionizacji podopiecznej, mogą świadczyć o wystąpieniu

- A. hiperkapni.
- B. hiperwentylacji.
- C. zaburzeń równowagi.
- D. zaburzeń ortostatycznych.

Zadanie 2.

Podopieczna źle się poczuła. Wystąpiła potliwość, drżenie rąk, osłabienie i senność. Opiekunka poczuła z ust podopiecznej zapach acetonu. Opisane objawy mogą wskazywać na

- A. anemię.
- B. nerczycę.
- C. cukrzycę.
- D. mocznicę.

Zadanie 3.

Pracownik socjalny przekazał opiekunce środowiskowej dane, określające liczbę domowników zamieszkujących wspólnie z podopieczną oraz ilość i wielkość poszczególnych pomieszczeń. Opiekunka może na ich podstawie rozpoznać sytuację

- A. bytową.
- B. rodzinną.
- C. zdrowotną.
- D. mieszkaniową.

Zadanie 4.

Które dokumenty mogą posłużyć do oceny sytuacji zdrowotnej podopiecznej?

- A. Skierowanie na leczenie sanatoryjne, recepty, zaświadczenie o zameldowaniu.
- B. Orzeczenie o niepełnosprawności, legitymacja rencisty, wyniki badań laboratoryjnych.
- C. Karta wypisowa ze szpitala, dowód osobisty, legitymacja emeryta, świadectwo pracy.
- D. Orzeczenie o niepełnosprawności, karta wypisowa ze szpitala, skierowanie na leczenie sanatoryjne.

Zadanie 5.

Podopieczny cierpi na chorobę Parkinsona. Ostatnio nasiliła się sztywność mięśni i drżenie dłoni. Opiekunka w pierwszej kolejności powinna zaplanować pomoc podopiecznemu w zakresie

- A. pisania listów.
- B. zaplanowania diety.
- C. spożywania posiłku.
- D. regulacji wypróżnień.

Zadanie 6.

16-letnia podopieczna z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym może samodzielnie

- A. założyć konto bankowe.
- B. załatwić sprawy w urzędzie.
- C. robić drobne zakupy spożywcze.
- D. pojechać na kilkudniową wycieczkę w góry.

Zadanie 7.

Znużenie, senność, zmniejszenie aktywności ruchowej i intelektualnej mogą świadczyć o niezaspokojeniu potrzeby

- A. ruchu.
- B. wypoczynku.
- C. samodzielności.
- D. bezpieczeństwa.

Zadanie 8.

Podawanie podopiecznej wieczorem przed snem lub rano po przebudzeniu szklanki wody lub łyżki miodu zalanej przegotowaną wodą, wpływa na funkcje organizmu związane z zaspokajaniem potrzeby

- A. wydalania.
- B. odżywiania.
- C. nawodnienia.
- D. termoregulacji.

Zadanie 9.

Podopieczna leżąca w łóżku nie może spać, obficie poci się, jednocześnie uskarża się na uczucie zimna i ma dreszcze. Problemem tej osoby jest zaburzenie potrzeby

- A. wydalania.
- B. odżywiania.
- C. nawodnienia.
- D. termoregulacji.

Zadanie 10.

Podopieczny po przebyłym udarze mózgu wykonuje polecenia opiekunki, ale nie odpowiada na zadawane pytania. Zachowanie podopiecznego może wskazywać na zaburzenie

- A. spostrzegania.
- B. motoryki mowy.
- C. rozumienia mowy.
- D. logicznego myślenia.

Zadanie 11.

Opiekunka sprawująca opiekę nad głuchoniewidomą podopieczną powinna do komunikowania się z nią zastosować metodę

- A. piktogramów.
- B. języka migowego.
- C. słownika Makaton.
- D. alfabetu punktowego.

Zadanie 12.

W celu przygotowania osoby długo pozostającej w łóżku do samodzielnego poruszania się, opiekunka powinna zastosować

- A. stabilizatory.
- B. ortezę tułowia.
- C. kąpiele rozgrzewające.
- D. bierne unoszenie ciała.

Zadanie 13.

Podopieczny cierpi na przewlekłą chorobę reumatyczną stawów. Z powodu deformacji w obrębie dłoni ma problemy z wykonywaniem czynności samoobsługowych. W celu jego usamodzielnienia, opiekunka powinna zaplanować podawanie mu do spożywania posiłku

- A. odzieży ochronnej.
- B. zmiksowanych potraw.
- C. szerokich i głębokich talerzy.
- D. sztućców z pogrubionymi uchwytami.

Zadanie 14.

Podopieczna jest niesamodzielna z powodu otyłości i cukrzycy typu II. Opiekunka środowiskowa w planie pracy powinna uwzględnić przede wszystkim działania dotyczące

- A. dawkowania insuliny.
- B. racjonalnego odżywiania.
- C. zapewnienia bezpieczeństwa.
- D. utrzymywania porządku i czystości.

Zadanie 15.

Opiekunka sprawuje opiekę nad osobą stosującą aparat słuchowy. Planując działania opiekuńcze, powinna uwzględnić udzielanie wsparcia w zakresie

- A. dopasowania aparatu słuchowego.
- B. usuwania usterek aparatu słuchowego.
- C. doboru właściwego aparatu słuchowego.
- D. konserwacji i obsługi aparatu słuchowego.

Zadanie 16.

Podopieczny jest leczony metodą dializoterapii. Monitorując jego stan zdrowia, opiekunka środowiskowa powinna wykonywać pomiary:

- A. masy ciała, ciśnienia, przyjętych płynów.
- B. przyjętych płynów, ciśnienia, poziomu cukru.
- C. masy ciała, wydalonych płynów, poziomu cukru.
- D. ciśnienia, wydalonych płynów, poziomu bilirubiny.

Zadanie 17.

Podopieczny 3 miesiące temu przeżył zawał mięśnia sercowego. Nadzorując wykonywanie ćwiczeń ogólnousprawniających przez podopiecznego, opiekunka powinna monitorować jego

- A. tętno i diurezę.
- B. tętno i ciśnienie.
- C. ciśnienie i defekację.
- D. tętno i napięcie mięśniowe.

Zadanie 18.

Uczucie pełności w obrębie jamy brzusznej, wzmożone napięcie powłok brzusznych, okresowe bóle w nadbrzuszu, brak wypróżnienia, mogą świadczyć o dolegliwościach ze strony układu

- A. krążenia.
- B. moczowego.
- C. oddechowego.
- D. pokarmowego.

Zadanie 19.

Gwałtowny wyrzut powietrza z płuc przez zaciśniętą głośnię to

- A. torsje.
- B. kaszel.
- C. kichanie.
- D. czkawka.

Zadanie 20.

Pan Jan mieszka w budynku, w którym dla kilku lokatorów jest wspólna łazienka w korytarzu. Jest osłabiony z powodu biegunki w przebiegu zapalenia jelit. Nie chce używać pieluchomajtek. W celu ułatwienia defekacji opiekunka powinna przygotować dla pana Jana

- A. trójnóg.
- B. balkonik.
- C. krzesło sanitarne.
- D. podnośnik elektryczny.

Zadanie 21.

Opiekunka na zlecenie lekarskie założyła podopiecznej na zmianę zapalną na kończynie dolnej ciepły okład rozgrzewający z 70% alkoholu etylowego. Okład ten powinien pozostać na kończynie na okres

- A. 1-2 godzin.
- B. 2-3 godzin.
- C. 4-5 godzin.
- D. 6-8 godzin.

Zadanie 22.

Minimalny czas, który powinien upłynąć między jedzeniem, paleniem papierosów lub wysiłkiem fizycznym a pomiarem ciśnienia tętniczego wynosi

- A. 10 minut.
- B. 30 minut.
- C. 60 minut.
- D. 2 godziny.

Zadanie 23.

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych posiada środki finansowe na dofinansowanie

- A. uczestnictwa we wczasach profilaktycznych.
- B. uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym.
- C. zakupu sprzętu sportowego.
- D. leczenia sanatoryjnego.

Zadanie 24.

67-letnia podopieczna powróciła ze szpitala po długotrwałej terapii przeciwnowotworowej. Codziennie, z pomocą opiekunki wykonuje samodzielnie ćwiczenia wzmacniające jej sprawność ruchową. Pomagając w kinezyterapii, opiekunka powinna przestrzegać zasady

- A. wykonywania ćwiczeń co drugi dzień.
- B. utrzymywania sprawnego tempa ćwiczeń.
- C. stosowania ćwiczeń częściej, lecz krótszych.
- D. stosowania ćwiczeń rzadziej, lecz dłuższych.

Zadanie 25.

U podopiecznej, u której wystąpiła duszność, opiekunka powinna zastosować pozycję

- A. wysoką.
- B. neutralną.
- C. Trendelenburga.
- D. półwysoką z uniesionymi nogami.

Zadanie 26.

Podczas przemieszczania osoby ciężko chorej i niesamodzielnej w obrębie łóżka i z łóżka na wózek inwalidzki, opiekunka powinna stosować

- A. ortezy.
- B. gorsety.
- C. drabinki.
- D. łatwoślizgi.

Zadanie 27.

62-letni podopieczny po usunięciu guza jelita grubego ma wylonioną kolostomię. Jest samodzielny w zakresie samoobsługi. Chciałby wyregulować funkcję stomii. W tej sytuacji opiekunka powinna przede wszystkim przygotować go w zakresie

- A. estetycznego ubioru.
- B. racjonalnego odżywiania.
- C. racjonalnego wypoczynku.
- D. uporządkowania mieszkania.

Zadanie 28.

Podopieczna cierpi na astmę oskrzelową. Opiekunka pomagając podopiecznej w utrzymaniu w czystości mieszkania, powinna używać do sprzątnia

- A. szczotki zmiotki.
- B. wilgotnej ścierki.
- C. rolki czyszczącej.
- D. ścierki z mikrofazy.

Zadanie 29.

Zabieg przeciwzapalny, polegający na miejscowym zastosowaniu zimnego okładu, stosuje się w celu

- A. wzmożenia wydzielania potu i zmniejszenia bólu.
- B. rozszerzenia naczyń krwionośnych i zmniejszenia obrzęku.
- C. zahamowania rozwoju stanu zapalnego i zmniejszenia obrzęku.
- D. przyspieszenia przebiegu procesu zapalnego i zmniejszenia bólu.

Zadanie 30.

W ramach edukacji zdrowotnej, podopiecznemu ze zdiagnozowaną chorobą wrzodową żołądka opiekunka powinna zalecić spożywanie potraw

- A. smażonych na smalcu.
- B. gotowanych na parze.
- C. smażonych na maśle.
- D. peklowanych.

Zadanie 31.

Organizując środowisko mieszkaniowe i warunki życia podopiecznej z zespołem otępiennym, zaleca się

- A. izolację chorego.
- B. stały porządek dnia chorego.
- C. częstą zmianę otoczenia chorego.
- D. częstą zmianę porządku dnia chorego.

Zadanie 32.

75-letni podopieczny, pozostający pod opieką opiekunki środowiskowej, od 10 lat otrzymuje z ZUS emeryturę. Podopiecznemu przysługuje jako dodatkowe świadczenie

- A. zasiłek rodzinny.
- B. zasiłek pielęgnacyjny.
- C. dodatek pielęgnacyjny.
- D. dodatek mieszkaniowy.

Zadanie 33.

Materiał opatrunkowy, używany do wykonywania czynności pielęgnacyjno-higienicznych, należy zabezpieczyć, wkładając do worka na odpady

- A. chemiczne.
- B. komunalne.
- C. medyczne zakaźne.
- D. podlegające biodegradacji.

Zadanie 34.

Młody mężczyzna na skutek wypadku stracił obie kończyny dolne. Nie podjął jednak działań rehabilitacyjnych, nie odbiera telefonu, zerwał kontakty z najbliższymi. Zachowanie mężczyzny może świadczyć

- A. o kancerofobii.
- B. o samotności moralnej.
- C. o braku środków finansowych.
- D. o odczuciu wyobcowania społecznego.

Zadanie 35.

Mając na celu zniwelowanie skutków wyalienowania społecznego 10-letniej dziewczynki z nauczaniem indywidualnym, poruszającej się na wózku inwalidzkim, opiekunka powinna

- A. wychodzić z dzieckiem na spacer.
- B. wspólnie z dzieckiem oglądać telewizję.
- C. uczestniczyć w zajęciach lekcyjnych dziewczynki.
- D. wychodzić z dzieckiem do świetlicy integracyjnej.

Zadanie 36.

Jakie działania aktywizujące powinna zaplanować opiekunka, aby opóźnić proces otępienny u osoby z chorobą Alzheimera?

- A. Psychoterapię.
- B. Trening pamięci.
- C. Trening autogenny.
- D. Trening interpersonalny.

Zadanie 37.

10-letnia Ania chora na postępujący zanik mięśni, z przykurczami w stawach biodrowych, przez 3 godziny dziennie przebywa z opiekunką środowiskową. Mając na względzie stan zdrowia i możliwości psychofizyczne dziecka, opiekunka powinna zaplanować

- A. czytanie książek i gry planszowe.
- B. zwiedzanie okolicy i czytanie bajek.
- C. jazdę na rowerze i słuchanie muzyki.
- D. jazdę na deskorolce i gry komputerowe.

Zadanie 38.

Podopieczna jest po rozległej operacji brzusznej. W planie działań usprawniających w zakresie profilaktyki powikłań wynikających z długotrwałego leżenia, opiekunka środowiskowa powinna uwzględnić

- A. drenaż ułożeniowy.
- B. ćwiczenia redresyjne.
- C. gimnastykę oddechową.
- D. ćwiczenia mięśni brzucha.

Zadanie 39.

Samotna podopieczna utrzymuje się z renty, brakuje jej pieniędzy na leki i stałe opłaty. W celu polepszenia sytuacji materialnej podopiecznej, opiekunka powinna skontaktować się

- A. z pracownikiem socjalnym.
- B. z asystentem osoby niepełnosprawnej.
- C. z lekarzem podstawowej opieki zdrowotnej.
- D. z pracownikiem Narodowego Funduszu Zdrowia.

Zadanie 40.

Przygotowując kąpiel dla podopiecznej, w trosce o jej bezpieczeństwo, opiekunka środowiskowa powinna zastosować

- A. ogrzane ręczniki.
- B. maty antyślizgowe.
- C. dodatkowe oświetlenie.
- D. wietrzenie pomieszczenia.